

מדור הבחינות

מינהל הסטודנטים

אוניברסיטת בר-אילן

מספר סידורי 1530775

מס' מח': 50

שנת: תשע"ו סמסטר: 2 מועד: 1 מטלה: 1
קורס: 02 212 99 דיני משפחה

המחברת נבדקה ביום: _____

הציון: _____

חתימת המרצה: _____

מס' סידורי _____ מתוך _____ מחברות

הוראות לנבחן

1. הבחינה. תלמיד שעזב את האולם אחרי חלוקת השאלונים או לא מסר את מחברתו עד תום הבחינה או מסר מחברת ריקה - דינו כדין נכשל.
2. קריאת השאלון מותרת רק לאחר קבלת רשות המשיג/ה.
3. יש לכתוב את התשובות בדיו, בכתב ברור ונקי על עמוד אחד של כל דף. אין לכתוב בשוליים, הכותב טיוטה יקדיש לה את הצד הימני של המחברת ואת ההעתקה הנקיה יכתוב בצד השמאלי. את הטיוטה יש למחוק בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת.
4. נבחן שעבר עברת משמעת ו/או אי ציות להוראות הכתובות והנחיות המשיג/ה יועמד לדין משמעתי.
5. משך זמן הבחינה מצויין בראש השאלון. עם הודעת המשיג/ה כי תם הזמן, על הנבחן להפסיק את הבחינה, למסור את המחברת עם השאלון ולצאת מאולם הבחינה. מחברת שלא נמסרה בתום ההודעה לא תיבדק.
6. אחזקת מכשיר טלפון סלולרי (אפילו סגור) ברשות הנבחן, מביאה לפסילה מיידית של הקורס.

7. עליו להבחן בחדר בו הנך רשום.
8. הנח ליד המשיג/ה בבחינה את כל חפציו האישיים כגון: תיקים, ספרים, מחברות, מכשירים סלולריים, קלמרים וכו'. השימוש במחשב נייד אסור.
9. אסור להחזיק בהישג ידי חומר הקשור לבחינה/לקורס אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המרצה ורק בהתאם למותר.
10. מסור למשיג/ה על הבחינה תעודת זהות וכרטיס נבחן. חתום ותקף לסמסטר בו מתקיימת הבחינה.
11. היציאה לשירותים במהלך הבחינה בהתאם להנחיות המשיג/ה. נשים בהריון ונבחנים באישור מתאים רשאים לבקש מהמשיג/ה לצאת. היציאה בליווי המשיג/ה ובהתאם לנוהלי האוניברסיטה.
12. נבחן היוצא ללא רשות מכל סיבה שהיא מחברתו תפסל ותועבר לועדת משמעת.
13. יש להישמע להוראות המשיג/ה. אין לעזוב את חדר הבחינה ללא קבלת רשות. חל איסור מוחלט לפנות לבנחנים אחרים בכל עניין ודבר. בכל עניין פנה למשיג/ה.
14. בתחילת הבחינה מלא את פרטיך האישיים ע"ג המחברת. תלמיד שקיבל לידיו שאלון ואין ברצונו להיבחן, חייב להמתין 1/2 שעה בכיתה מתחילת

בה/3א

ועדת המשמעת מזהירה!

נבחן שיימצאו ברשותו חומרי עזר

אסורים או ייתפס בהעתקה,

ייענש בחומרה עד כדי

הרחקתו מהאוניברסיטה.

שנה"ל 1530775 סמסטר 2 מועד 1

מס' קורס 99-212-02

מחלקה משפחה תאריך 3.7.16

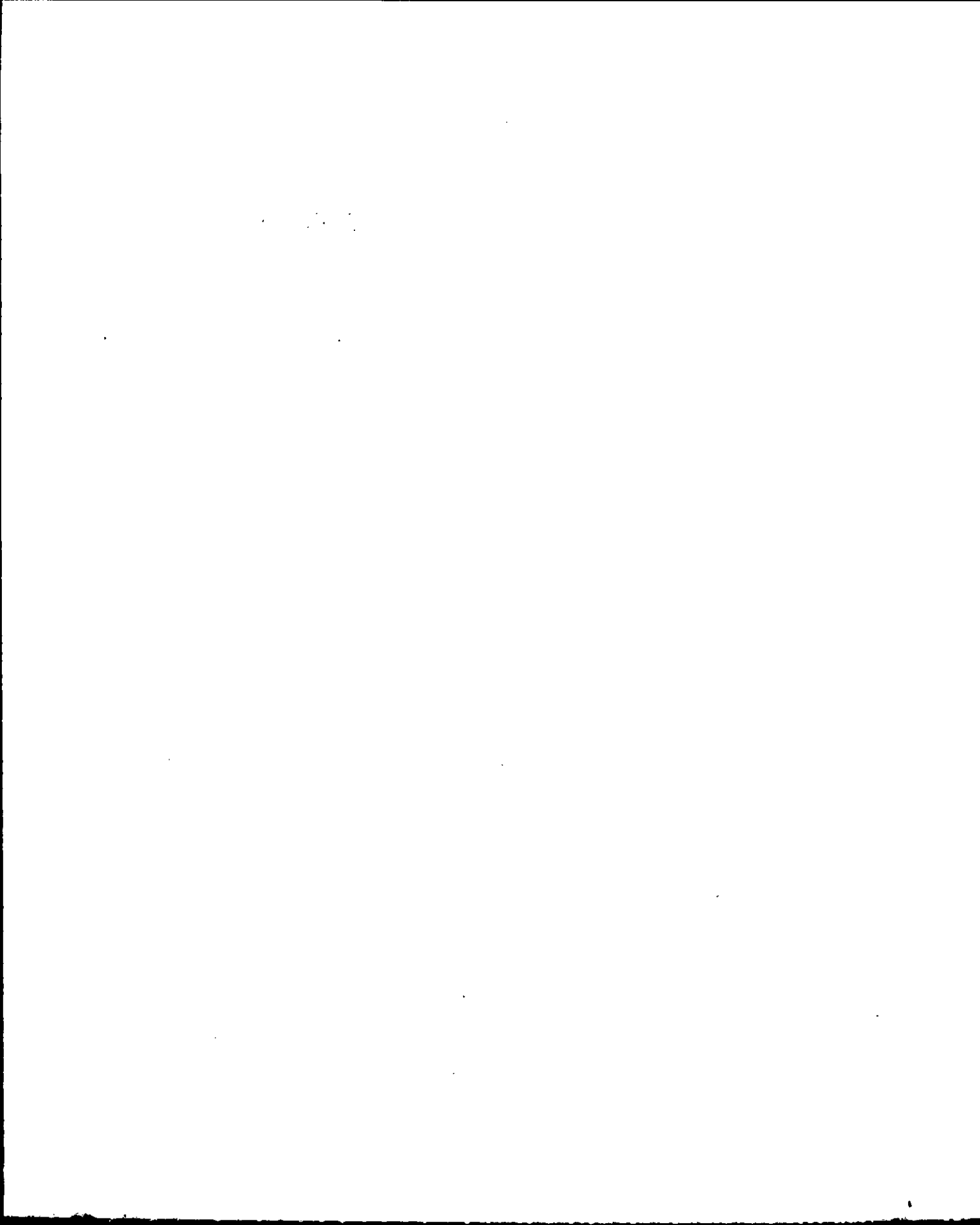
המרצה רחל האלפנין-הזן

מבחן חלק (אם הבחינה בשני חלקים)

הוראות לנבחן בנושא סריקה:

אין לכתוב במחברת בעפרון. יש לכתוב בעט בצבע כחול כהה או שחור בלבד. אין להשתמש בנוזל מחיקה (טיפקס). אין לכתוב בשוליים משני צידי הדף. מחברת בכתב מרושל משפיעה על תוצאות הסריקה.

שם לכו! השוליים יחתכו לפני הסריקה. לכן, חל איסור מוחלט

פתרון למבחן בדיני משפחה, מרצה: פרופ' רות הלפרין-קדרי, מועד א תשע"ו

מעובדות הארועון עולה שיש חוסר וודאות לגבי התקיימות תנאי פקי ההמרה, ולכן בפתרון יש צורך לפצל בין האפשרויות: מצב בו מתקיימים תנאי הפקי, לעומת מצב בו לא מתקיימים תנאי הפקי וההשלכות שנובעות משני המצבים הללו: אם שמחה איננה יהודיה, הדבר מעורר קושי הן ברמת הסמכות, הן ברמת המהות. לביד"ר כנראה אין סמכות, ולא ברור האם הנישואין תקפים. כמו כן, לא ברור מהעובדות האם הנישואין נרשמו אצל פקיד הרישום, ויש להתייחס לשתי האפשרויות השונות: מצב בו התקיים רישום לעומת מצב בו לא התקיים רישום, וכל המשמעויות שנובעות מכך בשתי הסיטואציות. כאן אי-הבהירות נוגעת רק למישור המהות. בכל מקרה, כל אחד מהפיצולים יוביל בסופו של דבר למסקנה שיש לנתח את המצב בהתאם לפרמטרים של ידב"צ (במילים אחרות, גם אם לא ברור תוקף הנישואים, ואז לא ברורה משמעות אי-רישום, בכל אופן שמחה וששון ניהלו חיי משפחה במשק בית אחד תקי ארוכה, ויש לדון בהם כידב"צ).

בחינת תנאי 6/1 לחשבד"ר: ענייני נישואין וגירושין; בישראל; אזרחי המדינה או תושביה; **יהודים** - ששון יהודי, אך עולה שאלה- האם שמחה היא יהודיה. **בנקובסקי** - ע"מ שלביד"ר תהיה הסמכות לדון, יש צורך ששני בניה"ז יהיו יהודים ודאי, ולא ספק יהודים.

בחינת המרת הדת של שמחה:

* חלופה 1: תנאי פקודת ההמרה אינם מתקיימים: אם יקבע כי הגיור אינו תקף, כלומר שמחה אינה יהודיה - פסיקת ביד"ר תהיה מבוטלת מחמת חוסר סמכות.

בנוס - למרות שהעדה המוסלמית אינה מופיעה ברשימת העדות הדתיות בתוספת השניה לדברה"מ, לפי הפסיקה- גם המרת דת בין הדת המוסלמית לבין אחת העדות הדתיות מהרשימה תיבחן ע"פ **פק' העדה הדתית (המרה)**.

בחינת תנאי פקי ההמרה: 1. קבלת תעודת אישור מראש העדה הדתית אליה מעוניין האדם להצטרף. 2. הצגת תעודת האישור בפני הממונה על המחוז שבו אותו אדם יושב. 3. רישום המרת הדת ע"י הממונה על המחוז ומתן תעודת אישור על הרישום.

במקרה שלנו, לא ברור אם התקיימו תנאי הפקי. במידה והתנאים לא התקיימו, מאחר ורישום המרת הדת הוא מהותי וקונסטטיטובי, הרי שכך עוד לא נרשמה המרת הדת, אין להמרה תוקף משפטי, כלומר, לפי הדין האזרחי, שמחה היא מוסלמית.

בהתאם לתנאי ס' 55 לדברה"מ, לא ניתן יהיה לפנות לביד"ר מבלי לקבל את הסכמת נשיא ביהמ"ש העליון קודם לכן. לכן לביד"ר לא תהיה סמכות לדון בנושאים השונים אלא אם נשיא העליון הסכים לכך.

במידה והמרת הדת לא תקפה - בג"ץ בני נוח - מתקבלת העמדה לפיה בבחינת תוקף הנישואין יש לפנות לכללי המשפט הבינילי הפרטי האנגליים, שנקלטו במשפט הישראלי דרך **סימן 46 לדברה"מ**. בשאלות של צורה מוחל חוק מקום עריכת הנישואין, ובשאלת כשרות הצדדים להנשא - מוחל חוק אזרחותם של בניה"ז בעת עריכת הנישואין - כללי ברירת הדין בישראל. לפי הדין האישי, אין תוקף לנישואים בין יהודי לבין לא יהודיה. לכן, הנישואין הללו לא תקפים.

פס"ד נישואי רומניה - הסוגיה נותרת בצי"ע. **ברק באוניטור** - נוטה להכיר בנישואי תערובת הנערכים בחו"ל והתקפים לפי דין מקום עריכתם. עמדה זו מבוססת על הגישה לפיה יש להכריע בשאלת תוקף של הנישואין, הן מבחינת הצורה והן מבחינת הכושר, בהתאם לדין מקום עריכתם.

פונק שלזינגר ובן-ארי ושומו - יש להבחין בין תוקף הנישואין לבין רישומם. לעניין רישום הנישואין, במידה ובניה"ז נישאו במדינה המכירה בנישואין אזרחיים - קיימת חובה לרושםם. **יישום:** בניה"ז נישאו בקפריסין, המכירה בטקס נישואין מסוג זה. משכך, לפקיד הרישום אין שק"ד ועליו לרשםם כנישואים.

בנוס - מכיון שמדובר בנישואי תערובת שנערכו בחו"ל, רלוונטי חוק השיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בינילי), לפיו ענייני התרת נישואין, שאינם בשיפוטו הייחודי של ביד"ר דתי יהיו בשיפוטו של בימ"ש לענייני משפחה.

* חלופה 2: תנאי פקודת ההמרה מתקיימים: ככל ששמחה עומדת בכל תנאי פקי ההמרה, והגיור הסתיים ברישום כדון, הרי שגיוורה יהיה תקף, ומההיבט של הדרישה לכך שבניה"ז יהודיים, תהיה לביד"ר סמכות.

עולה השאלה האם הנישואין נרשמו - יש להסביר מה הנפקות המשפטית של רישום הנישואין - במקרה של רישום - מדובר במצב שהניתוח המשפטי שלו הוא של נישואין אזרחיים, לעומת מקרה של העדר רישום - בו כנראה מדובר בידב"צ, גם אם הנישואין תקפים, אך יתכן שיהיה מקום לנתח גם ע"פ של נישואין של ממש.

* אפשרות 1- בני הזוג נרשמו אצל פקיד הרישום- נבחן לפי מצב של נישואין אזרחיים:

בג"ץ 58/08 (פרשת 15 הדקות) - ששון הקדים בתביעה לביד"ר בענייני רכוש, משמורת, מזונות אשה, ומזונות ילדים. לכן, לפי מבחן הזמן- לביד"ר הסמכות לדון בנושאים הללו.

בחינת תנאי 6 לחשבד"ר:

האם תביעת הגירושין כנה? ע"מ תורג'מן - לא ברור האם בכתב התביעה פורטה עילה הלכתית לגירושין. אבל, ניתן לטעון כי מדובר בנישואין אזרחיים ולכן אין צורך בעילת גירושין הלכתית אלא די בקרע בלתי ניתן לאיחוי, בהתאם לפס"ד בני נוח.

האם הכריכה התבצעה כדון? האם ניתן לכרוך מזונות ילדים (ר' דיון להלן).

האם הכריכה כנה? בג"ץ 5747/03 - תעלה שאלה לגבי כנות הכריכה, כי הרכוש כלל לא פורט בתביעה.

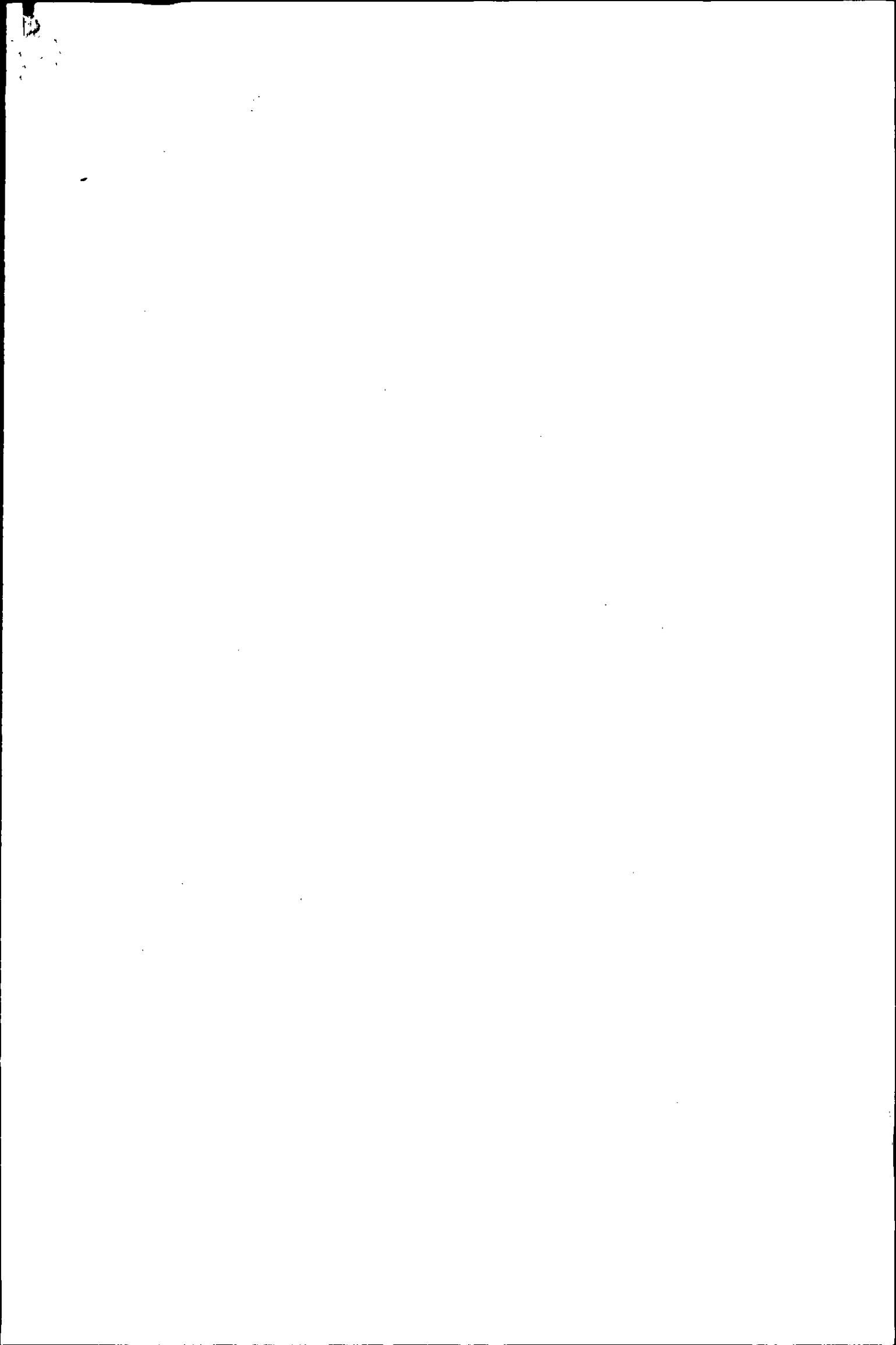
מירוץ הסמכויות: בג"ץ פינג-פלמן - כל עוד לא הכריעה אף ערכאה בשאלת הכריכה, תוכל כל ערכאה, לפי שק"ד, לעכב את הדיון בתביעה שהוגשה בפניה, עד שהערכאה המקבילה תחליט בשאלת תוקף הכריכה. אם אחת הערכאות כבר הכריעה בשאלת הכריכה, על הערכאה המקבילה להימנע מלדון בכך, לאור עקרון הכיבוד ההדדי, אלא אם מתקיים "טעם מיוחד" שמצדיק זאת. כבר נקבע כי עקרון הכיבוד ההדדי אינו בבחינת עקרון נימוסי ותו לא, אלא הינו חיוני לצורך מערכת שיפוט תקינה.

ביד"ר קבע שיש לו סמכות לדון בסוגיות שנכרכו, ולכן נבדוק **האם מתקיים טעם מיוחד - פגם חמור היורד לשורש הסמכות-** ביד"ר לא נימק/קלטתו; לא התקיים **דיון** מקדים ונפרד לגבי תנאי הכריכה; **נכרחה סוגיה שיתכן שאינה ניתנת לכריכה-** מזונות הילדים- לעיל. העדר יצוג משפטי לשמחה בדיון. **בנוס -** קיום דיון במעמד אחד. לא ניתנה לשמחה זכות טיעון.

דין בסוגיות השונות - הסמכות והדין שיחול:	✓
תביעת הגירושין - פס"ד בני נוח - נפסק כי אין צורך בגט, אך יש צורך בפס"ד שמורה על סיום הנישואין. אלא שחלק ניכר מביד"ר בכל זאת כן דורשים גט גם בנישואין אזרחיים. בעניין תביעת הגירושין, הסמכות לביד"ר בלבד.	✓
פס"ד בני נוח - עילה מספקת היא קרע בלתי ניתן לאיחוי.	✓
האוביטר של ברק - לא ניתן לכרוך דבר בתביעות גירושין כשמדובר בנישואין אזרחיים. מנגד, גישת ביה"ד בנתניה	✓
מזונות אשה: התביעה נכרחה לביד"ר, ולכן לו הסמכות. הדין החל. הבעל מחוייב במזונות אשתו עד לגט.	✓
בנוס - קיימת הסתייגות בפסיקה לחייב במזונות אשה לפי הדין הדתי כשמדובר בנישואין אזרחיים.	-
מזונות אזרחיים: פסיקתו של ברק במסגרת פלונית 8256/99 - מזונות מכוח בסיס חוזי (הסכם ולא סטטוס); פרשת סלומון - מזונות לאור חיי: כבוד האדם וחירותו; מזונות לאור עקרון תוה"ל, דרישת ההגינות והיושר בין הצדדים.	✓
משמורת: לביד"ר הסמכות - כרוכה מעל טיבה וטבעה לתביעת הגירושין (שרעבי, וינטר). הדין החל	✓
מזונות ילדים: התייחסות להלכת שרגאי ומנגד לבג"ץ 5933/14 פלונית של הנדל. זע"צ 6454 פלונית. הדין החל. אב"מ אילנה	✓
תביעה רכושית: ע"א גולדמן - יש לכרוך במפורש. אם יוחלט שהכריכה עמדה במבחן המשולש, הסמכות לדון בסוגיית הרכוש תהיה לביד"ר, כיון שנכרחה לגירושין (אם תתקבל עמדת ביד"ר בנתניה). הדין החל.	✓
דין בחלוקת הרכוש: דין באיזון משאבים לפי חוק יחסי ממון	✓
בניה"ז נישאו לאחר 74 ולכן חל חיי"מ.	✓
עולה שאלה - האם חיי"מ חל על נישואין אזרחיים? ניתן לטעון שברגע שיש רישום ונדרש גט, חיי"מ אכן חל.	-
ס' 5 לחוק - חל הסדר איזון המשאבים - הסבר משמעותו.	✓
תיקון מס' 4 לחיי"מ - אפשרות להקדים את מועד האיזון טרם מתן הגט בהתקיים אחת הנסיבות בחוק.	✓
הכספים בחשבונות הבנק	-
בית המגורים בצהלה שרשם ע"ש ששון	✓
נכסים עיסקיים	-
הבית בג'לג'וליה: ס' 5(א)(1) - החרגת נכסים שהתקבלו בירושה. מנגד, אין בהוראותיו של ס' 5 כדי למנוע יצירת שיתוף בנכס ספציפי לפי הדין הכללי החל. בחינת כוונת הצדדים, שיקולי הגינות וכו'.	✓
ס' 8 - אפשרות לבצע חלוקה שונה	✓
פס"ד 8928/06 - בגידה אינה בגדר נסיבות מיוחדות, המצדיקה סטייה מכלל איזון המשאבים בהתאם לס' 8.	✓
נכסי קריירה ומוניטין של ששון - והתייחסות להבדל בין ידבי"צ לזוגות נשואים.	-
בע"מ 8206/14 פלונית נ' פלוני (2015) - מקום שבין בניה"ז שוררת שיתופיות מוחלטת (שיתופיות לשיעורין), נוכח העובדה שאחד מבניה"ז מקיים מערכת זוגית מקבילה במהלך תקופת הנישואין, בידיעת הצד השני, יש מקום לתת לכך ביטוי גם באופן חלוקת הנכסים, תוך שימוש בהוראות ס' 2(8) לחיי"מ, וקביעה במסגרתו של איזון נכסים שאינו בדרך של מחצה על מחצה. הטענה שמדובר בשיתופיות מוחלטת תתחזק בעקבות העובדה שששון שמר על הפרדה רכושית.	✓
אפשרות 2 - בני הזוג לא נרשמו אצל פקיד הרישום - בשאלה לא נזכר כי הצדדים נרשמו כנשואים, ויש להעלות אפשרות בהם לא נרשמו. במקרה כזה יש לנהל דיון בשאלה ממתי יכולים בני הזוג להיחשב ידבי"צ ובהשלכות:	✓
המבחנים מהפסיקה - משק בית משותף, חיי משפחה. יישום: חיים משותפים תחת קורת גג אחת, והבאת ילדים משותפים.	✓
בנוס - טענה שבשנים האחרונות ששון התגורר חלקית עם שמחה - בעייתיות ביסוד משק בית משותף. מנגד, פס"ד 3497/09.	✓
התייחסות להולדת הילדים כאינדיקציה חזקה.	✓
בנוס - היקש לפס"ד סיגל ביטון - לפי ריבלין החלטתם של בני הזוג להינשא מחזקת את ראייתם כידבי"צ.	✓
השלכות ההכרה בהם כידבי"צ לעניין חלוקת הרכוש - אם היו ידבי"צ, יש לבחון האם חלה הלכת השיתוף.	✓
יש לבחון את אומד דעת הצדדים וכוונתם הסובייקטיבית - כיצד ראו את הקשר ביניהם ע"פ נסיבות העניין.	✓
ניתן לטעון שבהתאם לפסיקת בימ"ש השלום (שהוזכרה בכיתה), הצדדים שמרו על הפרדה רכושית, ולא היתה כוונה ליצור שיתוף כלכלי - חשבונות בנק נפרדים, דיווח על כל הוצאה למען קבלת החזר, לא רכשו נכסים משותפים - ולכן, אין שיתוף.	✓
הביקורת שניתנו להשמיע ושהובאה בכיתה - יש לבחון את הרציונל של הלכת השיתוף. המגמה היא עזיבת הבסיס החוזי-הסכמי, והליכה לכיוון הרציונל הנורמטיבי, שמטרתו היא עשיית צדק חלוקתי. ולכן גם בנסיבות כאלה, במיוחד של נישואין ארוכי טווח וילדים משותפים, בהחלט יש מקום להחיל את השיתוף.	-
בחינת הנכסים: הכספים בחשבונות הבנק, הבית בג'לג'וליה, הבית בצ'לג'וליה	✓
הנכסים העיסקיים	✓
הון אנושי - (פסה"ד של ריבלין על ההון האנושי).	✓
מזונות אזרחיים	✓

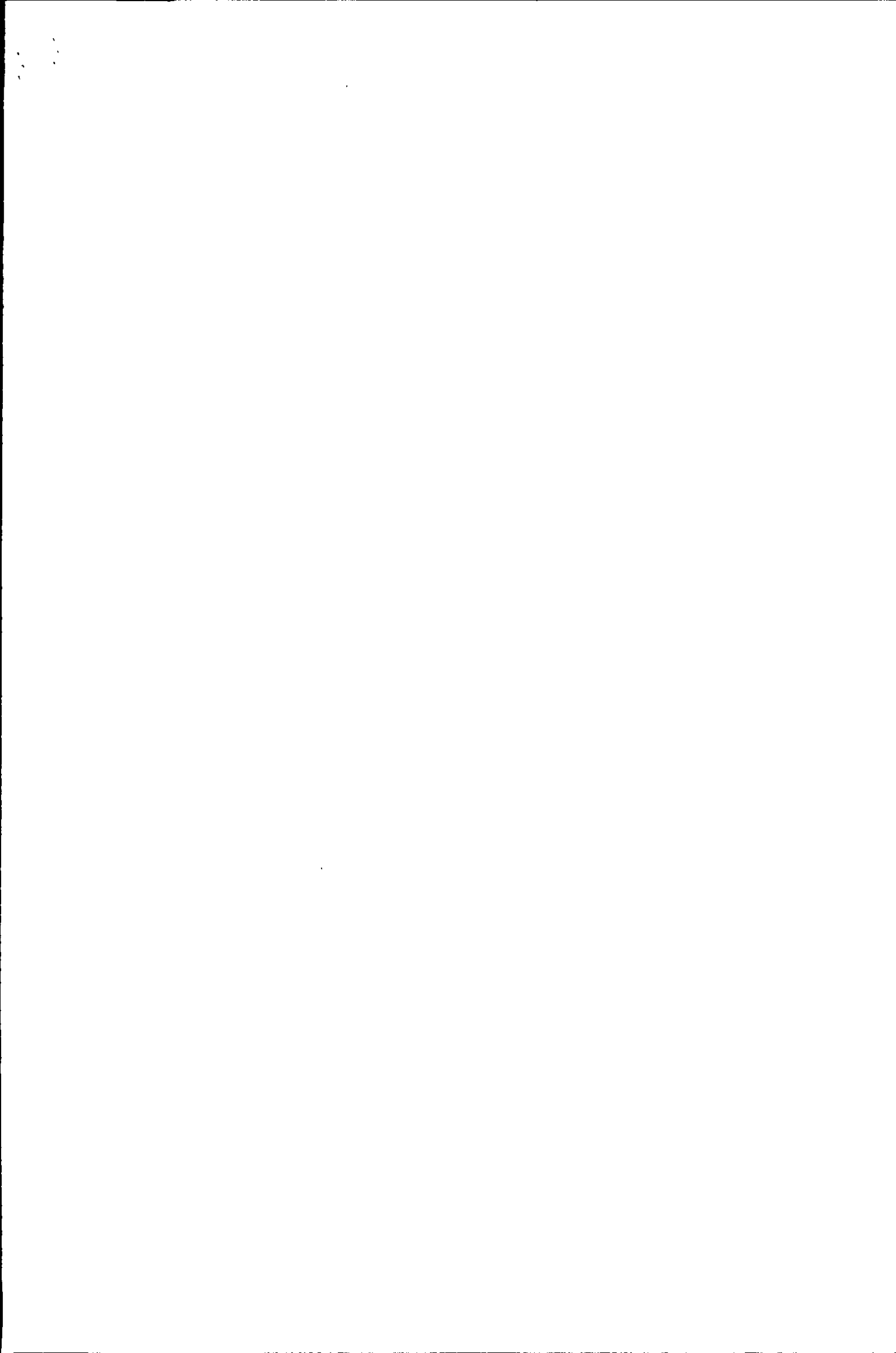
1. אבחן את תנאי ס' 1 לחשבד"ר בכדי לראות האם יש סמכות לביד"ר. ענייני נישואין וגירושין, נאמר בע"פ שששון הגיש תביעת גירושין. יש לבחון האם הנישואים האזרחיים של בני הזוג מוכרים כנישואים לצורך העניין בארץ, אבחן זאת בהמשך. של יהודים – יש צורך ששני בני הזוג יהיו יהודים. נתון ששון יהודי. אבחן את סוגיית יהדותה של שמחה לצורך הסעיף הזה- לא נתון באם ההמרה בוצעה בישראל או בחו"ל ומכאן שלא ברור האם ההמרה צריכה להיות לפי תנאי פקודת ההמרה או לא. באם בוצעה בחו"ל, הרי שההכרה בגיור נתונה לביד"ר לצורך ענייני ס' 1, ולכן אם הוא יכיר בה הרי שהיא נחשבת יהודייה (אבחן את זאת ביחד עם בחינת השאלה אם הגיור נחשב תקף או לא. כלומר בכל מקום בו אתייחס לפיצול של האם הגיור תקף לפי פקודת ההמרה הרי שיש לראות את התשובה כמתייחסת גם לאפשרות שהגיור בוצע בחו"ל והאם הוא מוכר בביד"ר). בכדי להמיר דת בישראל לצורך ענייני המעמד האישי יש לעמוד עקרונית בתנאי פקודת ההמרה. הערת המוסלמית אמנם לא רשומה בפקודה ואולם הפסיקה הכירה בה כעדה רשומה. לפי ס' 2 לפקודה, א. הממיר צריך לקבל אישור מראש העדה הדתית אליה הוא רוצה להצטרף ב. להציג את האישור בפני הממונה על המחוז בו הוא יושב ג. שיבוצע רישום ע"י הממונה על המחוז, בסופו יוענק על כך אישור. בעניינינו, נכתב רק כי סעיף/שימחה התגיירה בגיור פרטי. מכאן שאין נתונים באם בוצעו תנאי פקודת ההמרה או לא. כמו כן, לא נרשם באם הגיור הפרטי הוא גיור אורתודוכסי מוכר או לא כך שאין לדעת באם ביד"ר יכיר בה כיהודיה לצורך ענייני המעמד האישי. נתון נוסף שקיים הוא שבני הזוג התחתנו באופן אזרחי בקפריסין, לא נרשם באם הם רשמו את נישואיהם בארץ או לא, ואני אדרש גם לסוגיה זאת.

חלופה ראשונה- באם בוצעו תנאי פקודת ההמרה, הרי ששמחה נחשבת ליהודייה לכל דבר ועניין כולל לעניין ס' 1. אציין בהערת אגב כי יש צד לטעון שכיוון ששימחה התחתנה בנישואין אזרחיים, המנוגדים עקרונית לאופן שבו ההלכה האורתודוכסית מעוניינת שאנשים יינשאו, ייתכן וביד"ר יחליט לבטל את הכרתה כיהודיה שכן אינה שומרת מצוות (פס"ד בנקובסקי) ואז יש לבחון את הנושא בהתאם לחלופות שאפרט בהמשך. אמשיך לבחון את המקרה לאפשרות שעמדה בתנאי הפקודה. נתון שבני הזוג מצויים בישראל וכי הם אזרחי המדינה. באם הזוג לא נרשם בישראל לאחר נישואיהם בקפריסין- ככה"נ שהם נחשבים לידועים בציבור, אבחן חלופה זאת בהמשך. יש לציין כי כלל לא ברור שיוענק לזוג סעד רישום באם הם מוכרים כיהודים כשרים לכל דבר ועניין, שכן הנטייה היא לאפשר זאת רק לזוגות "פסולי חיתון" בישראל. במידה והזוג נרשם בישראל כזוג נשוי, הרי שע"פ בג"ץ "בני נוח" נתונה לביד"ר הסמכות לדון בנושא. מכאן שביד"ר ירכוש את סמכות לעסוק בענייני המעמד האישי של הזוג. יש אפשרות שביד"ר אף יחליט לחייב את הזוג בגט- הרב דיכובסקי בבני נוח קבע שאין צורך בכך ואולם יש פוסקים דוגמת הרב הנקין שקובעים שיש צורך והיו מקרים שביד"ר חייב בגט לחומרא (אשר לא מוביל למצב של עגינות) ובגט מספק (המשאיר את הזוג בספר נישואין וכן מביא למצב של עגינות). יש לציין כי ע"פ תשוב הריב"ש בדור "פרוץ" (כמו שלנו...) הרי שאין לחייב בגט כי אין "חזקה שהאדם לא עושה בעילתו בעילת זנות". נתון שששון כרך את ענייני חלוקת הרכוש, משמורת הילדים, מזונות אישה ומזונות ילדים. אציין כי נושא החינוך לא נכרך ואא"כ הוא יכרך לפני תום הגירושין הרי שיידון בביהמ"ש (פלורסהיים + 2898/03 פלונית). ישנה שאלה עקרונית באם ניתן לכרוך במקרה של נישואים אזרחיים, ברק באבנטר בבני נוח קבע שלא ניתן ושזו כריכה שלא כנה ואילו ביד"ר בנתניה קבע שניתן, לא ברור מה הדין. נתון שביד"ר הכריע ביחס לסוגיית הכריכה, ולכן ע"פ פס"ד ראש-חודש וטביב ביהמ"ש בערכאה המקבילה יכול להתערב רק במידה ונפל בהחלטה פגם היורד לשורש העניין. אציין כי הכלל העקרוני להכרעה ביחס למרוץ הסמכויות הוא כלל הזמן ושששון "ניצח" במרוץ זה שכן

הגיש יום לפני (בג"ץ 15/דקת). אפשרות אחרת שתהיה לשמחה היא לערער לבד"ר הגדול ולאחר מכן לבג"ץ וזאת ביחס לתוכן ההחלטות. אבחן ראשית את אפשרות הערעור לבד"ר ולבג"ץ. שמחה תטען כי לא הייתה עמידה בתנאי מבחני הכריכה של בג"ץ פייג-פלמן. כנות תביעת הגירושין- לא נכתב באם הייתה עילת גירושין וכלל לא ברור מה תהיה העילה במקרה הזה, ע"פ פס"ד תורגימן זה עשוי להפוך את התביעה ללא כנה. ואולם בד"ר לרוב לא מתעכב על עילת התביעה בשלב זה. כמו"כ, לפי שרשבסקי, כלל אין צורך בעילת גירושין במקרה כזה כיוון שהנישואין לא נערכו כדמו"י ולכן יש לגרש אותם בכל מקרה. וכן לפי "בני נוח" מוכרת עילת גירושין של "קרע בלתי ניתן לאיחוי", כלומר גירושין "ללא אשמה" אשר סביר ויזכרו ביחס לעניינינו. האם הכריכה התבצעה כדין- נכרכו ענייני חלוקת הרכוש, משמורת הילדים, מזונות אישה ומזונות ילדים. כל אחד מהנושאים הללו יכול להיכרך (אדון במפורט בהמשך בדין שחל עליהם וכו'), פרט למזונות הילדים עליהם יש דיון באם יכולים להיכרך או לא- הלכת שרגאי קבעה שמזונות ילדים לא ניתנים לכריכה, בג"ץ 5933/14 של השופט הנדל קבע שניתן לכרוך ודנ"ץ שהוגש בנושא לא ביטל את בג"ץ 5933/14 ואולם קבע שהלכת שגאי עדיין בתוקף ומכאן שלא ברור מהו הדין. האם הכריכה כנה? לא נכתב באם שימחה פרט את כל הרכוש, באם יש פירוט חלקי זה חוסר כנות. כמו"כ ישנה השאלה (שצאננה לעייל) באם כריכה בנישואים אזרחיים אינה מהווה חוסר כנות. עוד תטען שמחה כי נפלו פגמים היורדים לשורש העניין. כאמור, ע"פ פייג-פלמן, טענות אלה יישמעו גם בביד"ר הגדול ולאחר מכן בבג"ץ וגם בערכאה המקבילה. שמחה תטען כי שיחה של עו"ד באופן פרטי וטרם תחילת הדיון אינה מקובלת, כי לא התבצעה דיון בכריכה, כי לא ניתנה לה זכות שעוון אלא "הוקראה" לה ההחלטה ותו לא וכי לא ניתן נימוק להחלטת ביד"ר. בשל כל האמור, ובהתאם לפס"ד לב וכן לפס"ד טביב, ביה"ד חרג מהסדרים העולים בקנה אחד עם עקרונות היושר והצדק של מערכת המשפט ולכן זהו פגם היורד לשורש העניין של ההחלטה. לדעתי סביר להניח שביהמ"ש יקבל את הטענות הללו ויבטל את הכריכה בשל תומרת הבעיות שהתגלו במקרה. ואולם ייתכן שביד"ר כן ירכוש סמכות לבסוף שכן מעבר להחלטה עצמה יש אפשרות לטעון (בהתאם לניתוח שבוצע לעייל) שאכן ביד"ר צריך לרכוש את הסמכות. אנתח בהמשך את הדין ביחס לכל אחת מהסוגיות האמורות.

אפנה לבחינת החלופה השניה, שמחה לא עמדה בתנאי פקודת ההמרה. במקרה כזה יש לחלק האם בין מקרה שגיר עצמו שעברה יוכר בסופו של יום, מבחינת כללי הדין הדתיים הפנימיים כתקף או לא. כאמור, נתון שבני הזוג התחתנו בקפריסין ולא רשום האם הם נרשמו בארץ. גם בחלופה זאת, באם לא נרשמו בארץ הרי שהם נחשבים כידב"ץ. באם רצו להירשם, הרי שיש שלוש גישות ביחס לבחינת תוקף הנישואין של בני הזוג. כללי ברירת הדין האמריקאים קובעים כי בני הזוג נחשבים כנישואים באם הוכרו כנישואים במדינה בה התחתנו. ברק באוביטר בפס"ד "נישואי רומניה" תמך בגישה זאת כגישה עקרונית לפיה יכיר הדין הישראלי בנישואין (וכך יכיר גם בנישואי "תערובת" כמו במקרה שלנו) ואילו רובינשטיין התנגד לה. ע"פ גישה זאת הזוג שלנו נשוי. הגישה השנייה היא גישת ס' 47 (ברק, באוביטר מוקדם יותר ב"בני נוח" אמר שהוא נוטה דווקא אליה) המפרידה בין הכושר להינשא לבין צורת הטקס. ע"פ גישה זאת, בני הזוג לא נחשבים נשואים שכם לפי הדין במקום מושבם (ישראל) הם אינם כשרים להינשא (יהודי לא יכול הינשא לשאינו יהודי). הגישה האחרונה היא גישת ס' 46 הפועלת על פי הדין האישי. יש לחלק כאן בין האפשרות שהגיר עצמו תקף מבחינת הכללים הדתיים הפנימיים או לא. באם הגיר תקף הרי שניתן לקרוא להם נשואים לאור הקנוסטרקציה של נישואי בני נוח המכירה באופן "דתי" בנישואים אלה. באם הגיר לא תקף הרי שברור שהנישואים לא תקפים לפי גישה זאת. מהאמור לעייל עולה כי יש

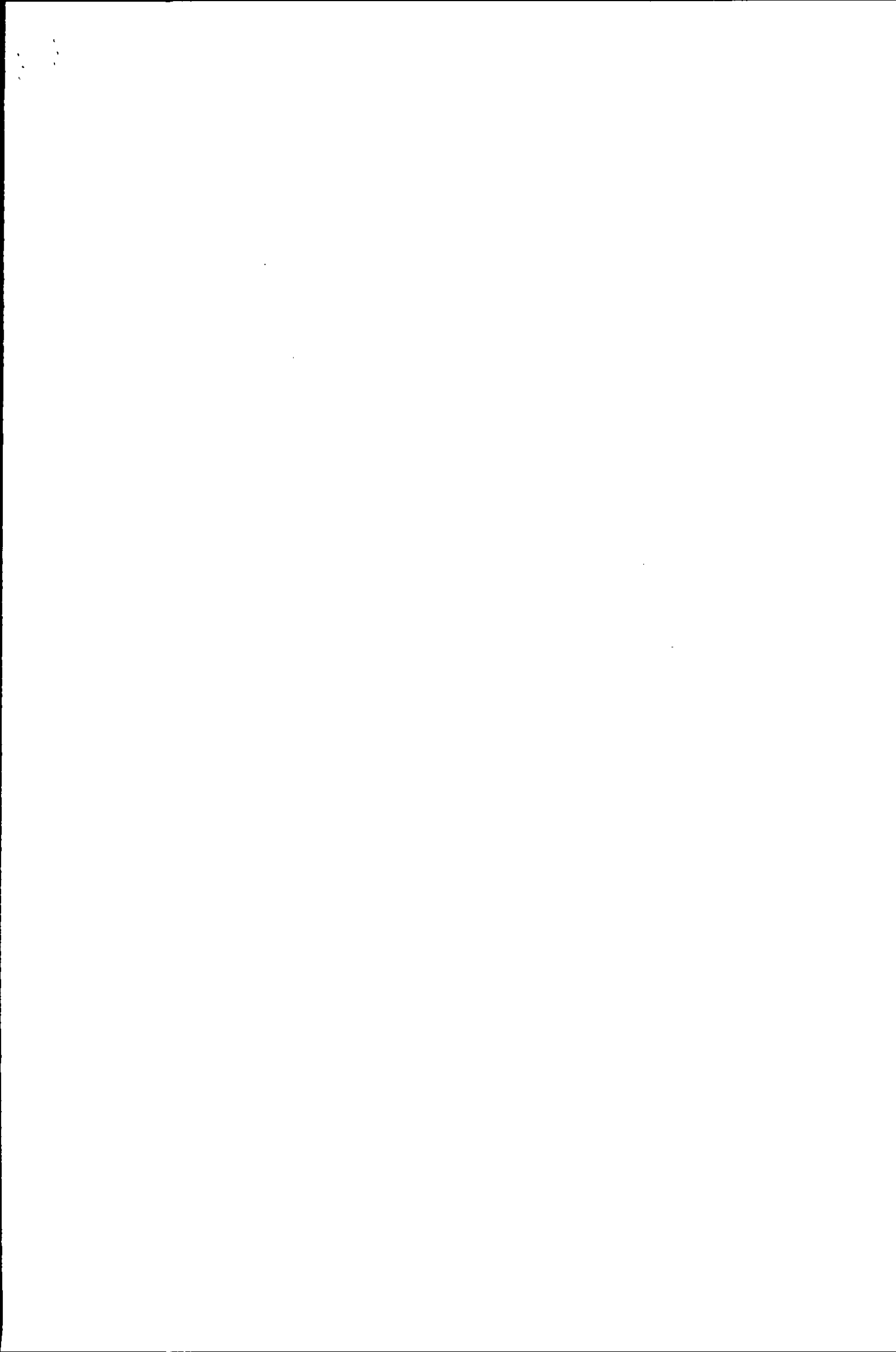

אפשרות שהנישואים יוכרו בארץ (ואני לא מדבר על סוגיית הרישום וכו') שהוכרעה בנפרד בפרסו-
גולדשטיין ופונק-שלינגר) וכי יש אפשרות שלא יוכרו. במידה ולא יוכרו הרי שיש לבחון את הזוג
כידב"צים (אבחון אפשרות זאת בהמשך). במידה ויוכרו, הרי שיש לבחון אותם כנישואים. כאמור
יש נפקות לשאלה אם שמחה תוכר כיהודיה או לא מבחינת כללי הדת היהודיים. לפי ס' 3 לחוק
שיפוט התרת נישואים (מקרים מיוחדים וסמכות בינ"ל) הרי שבמקרה של נישואין של בן אחד
הדתות המוכרות למי ששייך לעדה דתית אחרת או שיש ספק ביחס להשתייכותו העדתית, סגן
נשיא ביהמ"ש יפנה לראש בית הדין הנוגע בדבר ויבדוק באם הזוג צריך להתגרש לפי דין זה.
בהנחה שהדת המוסלמית עדיין רואה בשמחה מוסלמית הרי שלפי הדין המוסלמי אישה
מוסלמית לא יכולה להתחתן עם גבר שאינו מוסלמי ולכן אין תוקף לנישואים (בבקשה להתחשב,
לא למדנו את הנושא). באם ביד"ר יכיר בגיור הפרטי כתקף הרי שיש כאן מקרה של "בני נוח"
במסגרתו לעיתים ביד"ר מחייב בגט (כפי שפורט בהרחבה לעיל) ולכן ייתכן וביד"ר ירצה להקנות
לעצמו סמכות זאת. אדגיש כי בכל מקרה, ע"פ בג"ץ גיתיה אד ורק לביד"ר הסמכות לדון בכשרות
לנישואים מבחינת הדין הדתי. כמו"כ אציין כי ע"פ ס' 3 (ג) לחוק אין במקרה כזה לביד"ר סמכות
לדון בעניינים הכרוכים לגירושין במקרה של נישואים מסוגים אלה.

→ לרע
אפשרות
להתייחס
לכך...

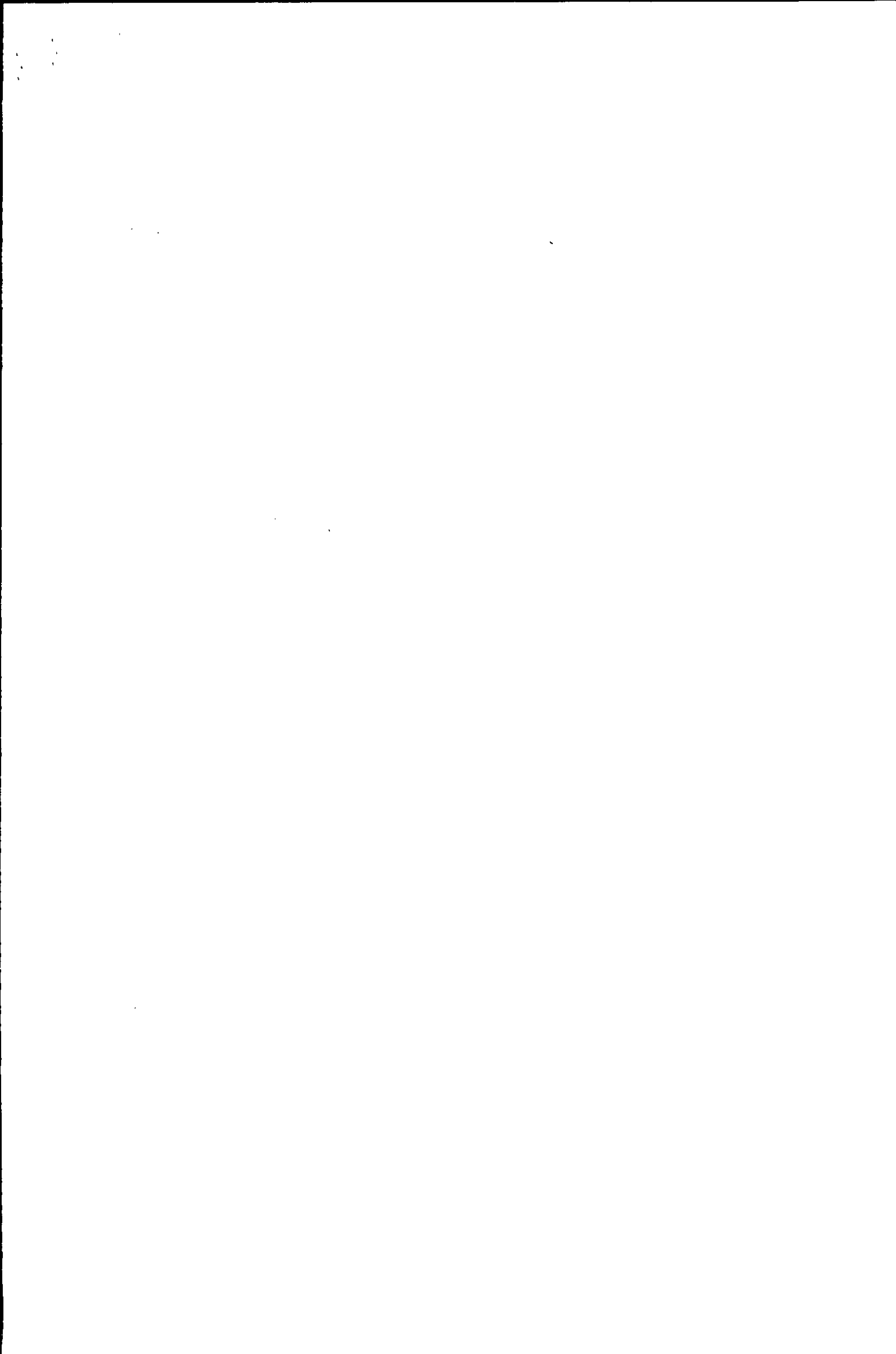
אם כן, בהתאם לכל המפורט לעיל, בין הגיור תקף ובין אם לא, במידה והזוג לא נרשם (וככל
שהדין בישראל לא מכיר בנישואין) הרי שיש לדון בהם כידב"צים. במידה והגיור מוכר ובוצע לפי
פקודת ההמרה הרי שיש לדון בהם כזוג נשוי לפי נישואי בני נוח וייתכן ואף נכרכו לגירושין
נושאים נוספים. ובמידה והגיור לא מוכר והנישואין נרשמו הרי שיתכן שיש לדון בהם כזוג נשוי
(כפי שפרטתי לעיל יש צדדים לטעון לכאן ולכאן ביחס להכרה זאת). אגש עתה לבחינת כלל
הסוגיות העומדות על הפרק, בהתאם לכל אחת מהאפשרויות הללו.

נבחן האם הזוג יכול להיחשב כידב"ץ. פס"ד נסיס (ופס"ד ביטון שהתייחס גם לשאלה) קבעו
שהמבחנים להכרה בידב"ץ הם קיום יחסי אישות כבעל ואישה תוך קשירת גורל זה בזה וניהול
משק בית משותף כפועל. ההגדרות הן נזילות יחסית. נתון שהזוג במערכת יחסים של 20 שנה, וכי
לפני 10 שנים ששון התחיל במערכת יחסים נוספת. כלומר, הזוג גר ביחד באופן מלא במשך עשר
שנים ולאחר מכן באופן חלקי (כאשר ששון מגיע לארוחות שישי וישן לעיתים בבית המשותף)
למשך עוד עשר שנים. לא נכתב באם הזוג המשיך לקיים יחסי מין במשך התקופה של העשר שנים
האחרונות ואולם ברור כי התקיימו יחסים כאלה בעשר השנים הראשונות. בפס"ד ביטון (שהיה
חריג לאור נסיבות מצערות של הכרה בארוסה של חלל צה"ל) הוכרו ידב"ץ כבר כעבור 4 חודשים.
בתמ"ש 09-02-7525 זוג לא הוכר כידב"ץ לאחר 7 שנות קשר שידע עליות וירידות. בפס"ד
3497/09 הכירה השופט אבל בזוג שכבר לא התגורר במשותף כלל כידב"ץ. פס"ד סלם הכיר בזוג
שהפסיק לקיים יחסי מין גם כידב"ץ. במקרה שלנו, לאורה עובדה שנולדו שלושה ילדים מהקשר
וכן לאור העובדה שהזוג התחתן בנישואין אזרחיים (שאומנם לא מוכרים לצורך חלופה זו אך בכל
זאת האקט נעשה) ולאור העובד שאף ששון עצמו הגיש תביעת גירושין בביד"ר (כלומר ראה בהם
זוג נשוי) הרי שסביר מאוד שיש להכיר בבני הזוג כידב"ץ. ששון עשוי לטעון כי העובדה שלאורך
כל הקשר "התחשבן על כל שקל" ולאור הפרדה הרכושית המלאה (חשבונות נפרדים, היעדר
רישום במשותף של נכסים וכו') אין להכיר בהם כמי שניהלו משק בית משותף ואולם מבחינת
הפסיקה כאמור ריככו והגמישו את ההגדרה של משק בית משותף ולכן יש להכיר בהם. עוד יטען
ששון כי גם אם יש להכיר בהם כידב"ץ הרי שיש לעשות זאת למשך עשר שנות הנישואין
הראשונות של בני הזוג, וכי בעשר השנים האחרונות לאור השינויים במצבם שפורטו לעיל, הם

לא צריכים להיחשב כידב"ץ. ואולם, כאמור לאור הטענות הכבדות שהועלו לפני כן הרי שסביר להניח שביהמ"ש יכיר בהם כידב"ץ לכל התקופה וייתכן שיידרש לעניין עשר השנים האחרונות ביחס לחלוקת הרכוש (כפי שיפורט בהמשך).

חלוקת הרכוש - הנכסים שעומדים לראשות בני הזוג: מיליארדים רבים אותם צבר ששון כולל חברות אנרגיה, בתי מלון וחברות נדל"ן רבות, בית בשכונת צהלה בתל אביב אשר נרכש מכספו של ששון ונרשם על שמו, בית בגילגוליה אשר ירשה שמחה מסבה וכן חשובונות בנק נפרדים של בני הזוג. כמו"כ לא נכתב באירועון ואולם ייתכן ויש נכסי עתודה כלכלית, סביר להניח שבעיר לשמחה שכן לאנשי עסקים עשירים אין לרוב קרן פנסיה וכן יש לבחון את סוגיית ההון האנושי של בני הזוג. אבחן לפי החלופה של ידב"ץ - על ידב"ץ חלה הלכת השיתוף. בהתאם לדבריה של ארבל 3497/09 פלוני - יש לבחון את כוונתם הסובייקטיבית של הצדדים ביחס לשיתוף. בהתאם לפס"ד סלם + פס"ד של ביהמ"ש לענייני משפחה בעניינו של "המליארדר הקמצן" (נלמד בכיתה ללא אזכור מלא) הרי שיש להוכיח כוונת שיתוף ובידב"ץ הרף גבוהה יותר מבזוג נשוי - ששון יטען כי העובדה שהתחשבן על כל שקל מעידה על כך שלא התכוון ליצור שיתוף. עוד הוא יטען, ע"פ פס"ד סלם יש אף להפריד בין נכסים עסקיים לאישיים, ולכן גם אם יהיה שיתוף, הרי שהשיתוף יהיה ביחס לנכסים האישיים (קרי, הבית) בלבד. שמחה תטען ע"פ פס"ד ורסנו (כי בהתאם לנסיבות חלופה זאת) הרי שבני הזוג לא יכלו להיות מוכרים כנשואים וזאת למרות שניסו לקבל הכרה כזאת(!) ולכן וודאי שהייתה כוונה ליצור שיתוף, והרי ידעו שזאת תהיה המשמעות של חתונתם כאשר התחתנו. לחילופין תטען כי לכל הפחות היא זכאית לשיתוף בדירת מגוריהם וזאת לאור הרמה הנמוכה של ההוכחה הנדרשת לצורך הוכחת שיתוף ביחס לנכס זה (בסיליאן) וכן לאור העובדה שבפועל היא וילדיהם היו האנשים המרכזיים שהתגוררו בנכס זה לאורך עשרת השנים האחרונות. ששון יטען כי ככל שיוכר שיתוף בנכסים הרי שהוא צריך לזכות בשיתוף בנכס שירשה מסבה בגילגוליה וכן בזכויות הסוציאליות שלה (ככל שצברה אותן). סוגיה נוספת שתעלה היא סוגיית ההון האנושי. שמחה תטען כי ויתרה על עבודה כעו"ד ועברה למשרה חלקית בכדי לטפל בילדים וכך יצרה את התנאים להצלחתו של ששון. ששון יטען כי היה מצליח בכל מקרה ושאינו בתמיכתה כדי לשנות עובדה זאת. אבחן לפי חלופה של נישואים. הנושא יידון בכל מקרה לפי חוק יח"מ שכן גם אם ביד"ר רכש סמכות לדון בנושא הוא יהיה חייב לדון בנושא לאור חוק יח"מ (חוק טריטוריאלי החל גם על ביד"ר). עשויה להיות נפקות באופן ההכלה של הדין בין ביד"ר לביהמ"ש, כשביד"ר לרוב נוטה ללכת יותר לטובת הבעל ואלם כאן הבעל בגד באשתו וייתכן וביד"ר ייחס לכך חשיבות (בניגוד להלכה הקיימת בנושא - יפורט בהמשך). ע"פ ס' 5 לחוק יח"מ יש לבצע אילוץ משאבים בין בני הזוג. שמחה תטען בהתאם לס' 9 לחוק כי העובדה שהנכסים נרשמו על שמו של ששון והם בחזקתו אינה מהווה ראיה מספקת לכך שהם לא צריכים להתחלק ולכן כל הנכסים צריכים להיכנס ל"בריכת השיתוף". זה המקום לציין כי בהתאם למחקר שנלמד בכיתה בן זוג המשאיר את בן זוגו במצב של היעדר נכסים כאשר הוא דורש ממנו לחיות "מידוי", עשוי להיחשב כבן זוג אלים ("אלימות כלכלית") ובהתאם לכך, ולכן, בהתאם לס' 5(א)א יש להחשיב גם אלימות בשיקולים לחלוקת הרכוש. ששון יטען כי העובדה שהתחשבן על כל שקל איתה והקפיד מאוד על ההפרדה הרכושית מהווה את הראיה הנוספת הדרושה. לחילופין יטען כי הקשר הסתיים דה-פקטו לפני עשר שנים ולכן בהתאם לס' 5א (א) (2) יש לבצע הקדמה של מועד איזון המשאבים. שמחה תטען לחילופין כי לכל הפחות דירת המגורים שלהם נחשבת כשלה. היא אף תנסה לטעון לסימולטניות עם הלכת השיתוף ולשיתוף ספציפי ביחס אליה (בהתאם למפורט לעיל) ואולם נראה כי בכל מקרה הדירה תתחלק במסגרת האיזון. ששון יטען כי יש להכניס גם

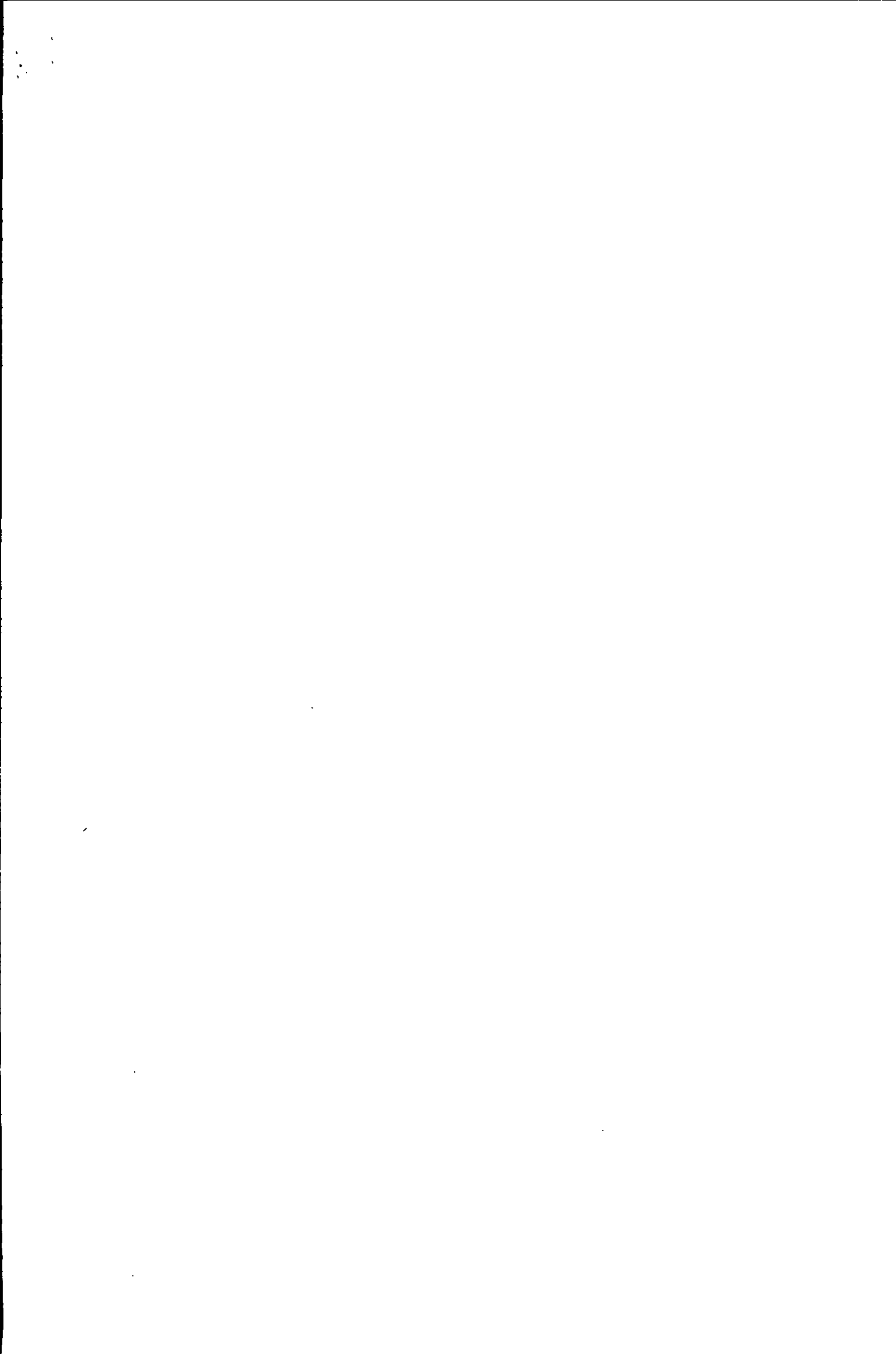

את הבית בגילגוליה לתוך בריכת הנכסים (היא לא נמצאת שם כיוון שנכס שהתקבל בירושה לא נכנס לבריכה ע"פ ס' 5 ליח"מ) וזאת באמצעות תכולה סימולטנית של הלכת השיתוף ואולם משאין אינדקציה לכך שהייתה כוונה כזאת וכן לאור העובדה שישנם נכסים רבים מאוד אחרים השייכים לו נראה שביהמ"ש ידחה טענה זאת. שמחה תטען כי יש לבצע חלוקה שונה של המשאבים בהתאם לס' 8 המאפשר זאת. היא תטען לנסיבות מיוחדות במקרה שלה בדומה לנאמר באוביטר באבו- רומי וזאת לאור ההקרבה הגדולה שלה בכך שויתרה על עבודתה כעו"ד למען הקשר והילדים. ששון יטען בהתאם לבע"מ 8206/14 ובע"מ 2045/15 כי העובדה שניהל מערכת יחסים נוספת לאורך עשר השנים האחרונות צריכה להוביל לשיתופיות מוחלשת של האישה ולהורדת אחוז השיתוף של בנכסים. יש לציין כי "הבגידה" של ששון לא תשנה בהקשר זה וזאת בהתאם לבג"ץ 8928/96.

מזונות אישה – באם מדובר בידב"ץ – שמחה תטען למזונות אזרחיים מכוח חו"י כבה"א (שמגר באוביטר בע"א 7038/93 ובס"ד סולומון) וכן מכוח עקרון תו"ל בדיני החוזים (ברק ברע"א 8256/99 ביחס לנישואים אזרחיים). באם מדובר בנישואים אזרחיים – ככל שהנישואים מוכרים, יש אפשרות להעניק את המזונות בדרך הסטאטוס וזאת ע"פ האפשרות שברק מעלה ברע"א 8256/99 וכן לפי פס"ד שמואל ובכר, ואולם לא ברור באם אכן ניתן לעשות זאת. יש בכל מקרה אפשרות לתבוע את המזונות החוזיים גם במקרה זה. במקרה בו יוחלט כי יכול הדין הדתי על הנושא, הרי ששמחה תטען לכך שהיא צריכה לקבל מזונות בהתאם לרמת החיים לה הורגלה "עולה עימו ואינה יורדת" וזאת עד לגט. ששון יכול לטעון להגנה של מעשי ידיה שכן היא עובדת וכן יטען לפי פס"ד ביקל+פדן+אברהם כי כיוון שהיא עו"ד יש לה פוטנציאל השתכרות ויש לקזז אף אותו. ואולם פסיקה זו נהפכה בפס"ד פלולי ולכן נדמה שטענה זו לא תתקבל.

משמורת הילדים- בחלופה של ידב"ץ ונישואי "תערובת" אזרחיים שהוכרו- הנושא יידון בביהמ"ש. בחלופה של נישואי "בני נוח" הנושא יידון בביה"ד שכן מדובר בנושא הכרוך מעצם טבעו לגירושין ולא הוגשה תביעה לביהמ"ש קודם לתביעת הגירושין. החלופה של נישואים אזרחיים בכל מקרה הדין החל הוא חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות לפיו מה שחשוב הוא עקרון טובת הילד. במקרה שלנו מדובר בילדים בני 11, 13 ו14 שאין לגביהם תכולה של חזקת הגיל הרך. שמחה תטען כי הילדים צריכים לגדול אצלה בשל העובדה שהיא גידלה אותם עד היום. ששון יטען שהוא יכול לספק להם תנאי מחיה טובים יותר ולכן הוא צריך לגדל. כיוון שהילדים גדולים יחסית הגיוני שישאלו אום לרצונם. כמו"כ הנטייה של ביהמ"ש היא לא להפריד בין הילדים. בהקשר זה יש לציין כי ייתכן ועדיף לשמחה לדון בבד"ר שנוטה ללכת יותר לטובת האם בתחום זה.

מזונות הילדים – באם שמחה אינה מוגדרת כיהודיה הרי שגם ילדיה אינם יהודים וייתכן שהדין האישי של ששון אינו מחייב אותו להעניק להם מזונות (לא למדנו לרזולוציה כזאת). במקרה כזה יוענקו מזונות אזרחיים מכוח חוזה בהתאם לבע"מ 4751/12 שקבע זאת ביחס לילדים של ידב"ץ. כמו"כ השופט דנציגר בפס"ד האבהות האזרחית הגדיר אבהות אזרחית לעניין חוק תיקון דיני משפחה (מזונות) ואפשר גם לנסות וללכת בדרך הזאת. באם שמחה מוגדרת כיהודיה וילדיה מוגדרים כיהודיים הרי שחל באופן ברור הדין האישי בנושא. תכולת הדין האישי, היא גם בביהמ"ש וגם בבד"ר. לפי הדין הרי שהאב חייב מזונות ילדו עד לגיל 15 (בהתאם לתקנות הרבנות לשנת תשי"ד שהרחיבו את תקנות אושה בנושא). יש לציין כי לפי חלק מהדעות הרחבה

זאת חלה גם על האם ואולם במקרה שלנו לאור פערי המעמד הכלכליים אין לכך משמעות שכן די ברור שהאב ייסע במזונות ילדיו.

יש לציין כי נושא החינוך כלל לא אוזכר (נושא הערכאה פורט לעייל) וכי בכל מקרה הדין שיכול יהיה הדין האזרחי בהתאם לחוק הכשרות והאפוטרופסות.

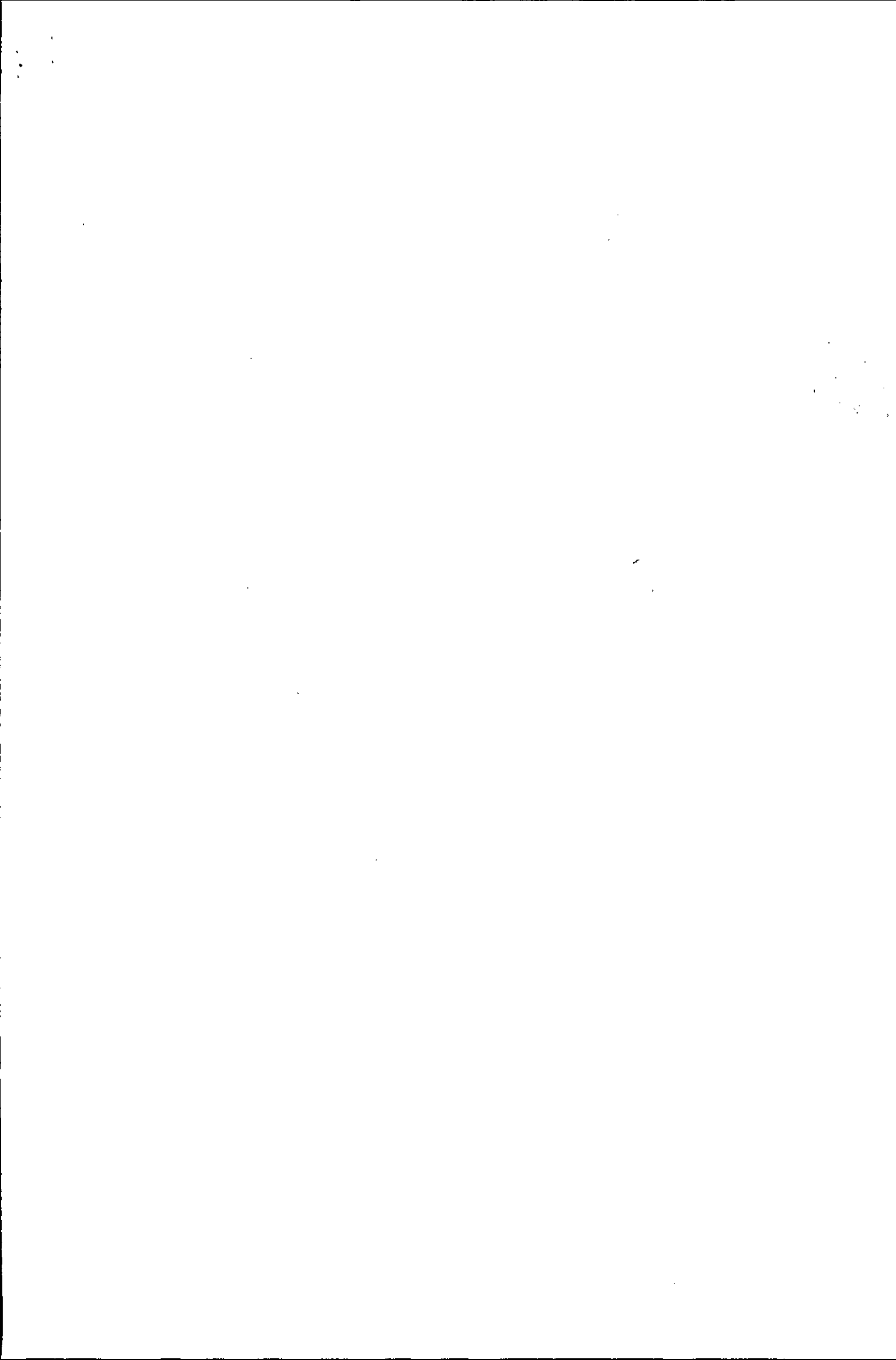
שאלה 2 - בפס"ד דרדריאן הוגדרו ידועים בציבור כ"ידועה בציבור כאשתו". הפסיקה לאחר מכן (פסקי דין נסיס וביטון למשל) השתמשה במבחנים של הם קיום יחסי אישות כבעל ואישה תוך קשירת גורל זה בזה וניהול משק בית משותף כפועל. פסקי דין אחרים עמעמו את ההגדרות הללו תוך שחלקם מכירים בידבי"צ גם בלא מגורים משותפים וכן גם בלא קיום יחסי אישות. כיום ידבי"ץ נחלקים לשתי קבוצות עיקריות מנוע/פסולי חיתון (בכללם גם מי שאינם מוכרים כיהודים לעניין פקודת ההמרה, זוגות חד-מיניים וכדו') וכן זוגות הכשירים להינשא ואולם ממניעים שונים לא מעוניינים בכך. ברירת המחדל כיום היא שאין לפרש את המונח "בני זוג" כידבי"ץ, וזאת בהתאם לפס"ד לינדורן בו נקבע שיש לפרש כל חוק וחוק בהתאם לתכליתו הספציפית. כך בפועל כיום מוכרים ידבצ"ים כבני זוג לעניין פקודת הניקין וכן לחוק הירושה, ואולם לא מוכרים לעניין חוק יח"מ וכן לעניין חוק תיקון דיני משפחה (מזונות) (השופט דנציגר בע"מ 4751/12). כמו"כ נקבע כי על אף שחוק יח"מ אינו תקף ביחס לידבי"ץ, הרי שהם יכולים להביא הסכם ממון לאישור ביהמ"ש (פס"ד זמר). כאמור, מוסד הידועים בציבור משמש זוגות חד-מיניים בכדי "לעגן" את הקשר שלהם, וכך נפסק בבג"ץ דנילוביץ' כי אי הענקת הטבה ע"י חברה לבן זוג בן אותו מין מהווה פגיעה בשוויון ואסורה. לאור אי התכולה של חלק מהדינים על ידבי"צים ישנן מערכות דינים פרי יצירת ביהמ"ש שחלות עליהן. כך גם ביחס לפירוק יחסים של ידבי"צים חלה הלכת השתוף, וכן נבנו קונסטרוקציות מזונות חוזיים הן לבן זוג של ידבי"צ והן לילדיו (במקרה שהדין האישי לא חל) מכוח עקרון תום הלב (ב ברק בע"מ 8256/99 ביחס לנישואים אזרחיים) וכן מכוח חו"י כבה"א (שמגר באוביטר בע"מ 7038/93 ובס"ד סולומון). כמו"כ כיום לא ניתן להתנות על מעמד של ידבי"ץ (לפחות לעניין חוק הירושה) ולקבוע שהוא לא חל לפי הלכת בר-נהור.

היוז-קטלי
סמך הדין
סמך ידב"צ
מ"ס
בהסדרת
פגנות.

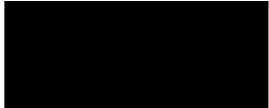
ההצבה
היא
היא
היא

אבתן את החוק המוצע בפרספקטיבה של המצב הקיים. עצם ההגדרה בחוק של ידועים בציבור כמוסד חוקי ופורמלי הינו חידוש שכן עד היום המחוקק נמנע מכך באופן מוחלט. ההסדרה החוקית של הנושא עשויה לצרר סדר במצב הקיים כיום כאשר הנושא לא מוגדר באופן ברור. כיום בתי המשפט אינם עוסקים בידועים בציבור, האפשרות שהחוק מאפשר להם לרכוש סמכויות בנושא עשויה לפתוח את הפתח לחטב בגט (קונסטרוקציה של אין אדם עושה שעילתו בעילת זנות) במקרה של פירוד וכו' ומכאן למקרים של עגנות וזאת בדומה להליכים שקרו לאחר פס"ד "בני זוח". מאידך, יש בכך למנוע מצב של "ספק ממזרים" שעלולים להיגרם מידבי"צים (בהתאם לקונסטרוקציה האמורה) שכן ביד"ר יוכל למנוע מצבים כאלה. החוק מגדיר בני זוג כמי שחולקים קורת גג משותפת והצהירו על כך. בכך חלוק משנה את ההגדרה הקיימת כיום (הכתובה לעייל) והופך את המוסד למוסד רישמי ומוכר בדומה למוסד הנישואין. ואולם, ס' 6 מגמיש את המהלך הזה ומאפשר לבניהמ"ש להכיר, אגב דיונים אחרים, בבני זוג כידועים בציבור גם בלא הצהרה רשמית על כך. החוק לא מציין אמות מידה להכרה זאת כך שיתכן שהפסיקה תשמש בהגדרה של "קורת גג משותפת" לצורך כך, וייתכן שהיא תשתמש במבחנים (הפלואידיים, כאמור) שקיימים כיום בפסיקה. בכל מקרה נפתח כאן הפתח להכרה בידבי"ץ באופן חופשי למדי וזאת בניגוד למצב השורר במרבית מדינות אירופה בהן מוגדרים ידבי"ץ כזוג שגר מינימום שנים ביתד ואו כזוג עם ילדים וכדו'. החוק מונע מצב של "ביציה" בין ידבי"צים וזאת בניגוד למצב כיום.

היוז-רק בחוק היחסי יש ס"י העתקה
ביד ל-2 כניסו לו (שט"ל אחי)

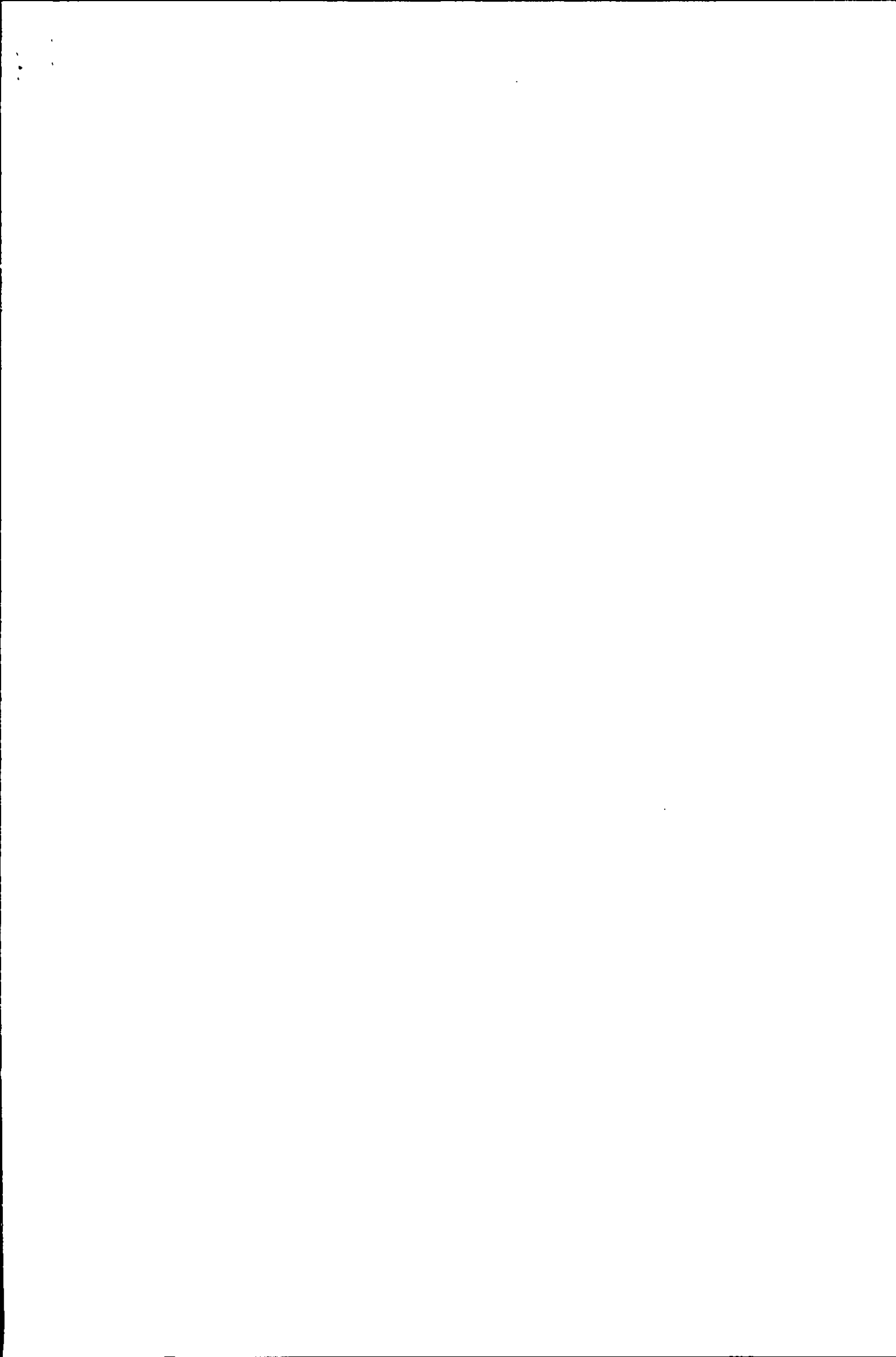

כיוון שכיום זוגות רבים בוחרים בדרך הידביץ בשל היום עגונים הרי שיש כאן למנוע מהם אפשרות זאת. החוק משווה את הזכויות של ידביץ לזכויות של נשואים וזאת בניגוד למצב בקיים היום.

אדון בהשלכות של השינויים שהחוק ייצור. פרופ' ליפשיץ מתח ביקורת על מוסד הידביץ ב ישראל המתחזה להיות ליבראלי ואולם בפועל "מכריח" אנשים להיכנס למעמד של בני זוג חוקיים (וזאת אף כנגד רצונם המפורש כפי שנפסק כבר-נהור). ביקורת נוספת שיש כיום ביחס למוסד הידביץ ושהועלתה ע"י פרופ' הלפרין-קדרי היא שקיום המוסד משכיח את הבעיות הקיימות כיום ביחס לנשואים כדמו"י, את הבעיות שיש בביד"ר ואת חוסר היכולת להתערב בכך. החוק מהווה מענה, במידה מסוימת לביקורת של ליפשיץ שכן הוא יוצר אפשרות ברורה להגדרה של ידביץ ואולם אין בו התנחסות לבני זוג שלא מעוניינים להיות ידביצים ולא ברור מה תהיה ההתייחסות לבני זוג שיצהירו על כך. כאמור, ס' 6 לחוק פותח את הפתח להגדרות הגמישות של ידביצים הקיימות כיום. ביחס לביקורת של הלפרין-קדרי, אמנם יש בחוק אפשרות להגן על זוגות שיהיו מעוניינים להשתמש בו מפני מצבים של עגנות ואולם אין בכך לפתור את המצב הקשה בו שרויים מי שמעוגנים כיום מכוח מעשיהם של בתי הדין הרבניים. בהקשר זה אזכיר בעיה נוספת שעולה מהחוק לפיה ביד"ר עשויים לרכוש את הזכות לדון בגירושין לפיו (לא ברור מהן אמות המידה לכך) ולכן (בהתאם למפורט לעיל) שביד"ר ייצור גם במקרה זה מצוקות עיגון. נושא נוסף שעולה מהוק הוא האפשרות ליצור נישואין "דה-פקטו" בין יהודים לבין מיש אינם כאלה, נושא זה נחשב רגיש מאוד והוא זה שמונע, לגעת פרופ' הלפרין-קדרי, מעבר של חקיקה דומה בכנסת יתרונו המרכזי של החוק מצוי בהאחדה שייצור ביחס לפרשנות המונח "בן זוג" אשר אף תביא לפתרון טוב יותר עבור זוגות חד-מיניים שאמנם מוכרים כיום כזוגות לחלק מהחוקים ואולם אינם יכולים לאמץ, לעבור הליך של פונדקאות בארץ וכו'. לסיכום החוק ישפר את המצב בהיבט של זכויות זוגות חד-מיניים ופרשנות אחידה לחוק ואולם יש בו להשיא ר את המצב הקשה הקיים ביחס למצוקות העיגון וכו'.

כה
יש
הסתייגות
שני
הגדרה
מכין
מסמאות
אחרות

הביאיתו של זהו גאון כ"סו ההצעה
אפשרות אמנית אדיר סוג של סטוס, כ"סו החינוך לזכ. צד צדן ס"ס
ארכוב רצון בנית לטעם, אהתפניות בסני, כ"סו
אז כ"סו נהי נ"ס א"פ. ההצעה - צו החלטה? מסמן? מה נפקותה? ה"סו
לחוק כ"סו ר"סו.

הערות המרצה

מסמך זה נמצא במערכת הרישום והמסמך יישלח אליכם באופן אוטומטי.

הערות המרצה

הערות המרצה

החלקים השונים של המערכת

הערות המרצה

מחברת

הערות המרצה

הערות המרצה

הערות המרצה

פרוינט בע'ס

טל. 03-5604070